

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2757

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de Minister van Financiën over *het bericht dat de Portugese overheid de Banco Espírito Santo (BES) redt* (ingezonden 5 augustus 2014).

Antwoord van Minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 15 augustus 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Portugal redt bank met miljarden»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven waarom Banco Espírito Santo juist nu steun nodig heeft?

Antwoord 2

Voor dit antwoord verwijs ik u naar het antwoord op vraag 2 van lid van Hijum.

Vraag 3

Op welke wijze is er de afgelopen jaren opgetreden door de Portugese toezichthouder?

Antwoord 3

In het algemeen zijn er, volgens de Centrale Bank van Portugal, gebaseerd op het risicoprofiel van BES, in voorgaande jaren diverse kwetsbaarheden gesignaleerd die geleid hebben tot de implementatie van diverse voorzorgsmaatregelen. Meer specifiek heeft de Portugese Centrale Bank in een audit in 2013 onregelmatigheden in de rekeningen van het moederbedrijf van Espírito Santo International (ESI) geconstateerd. Aanvullend heeft de Portugese Centrale Bank BES verplicht een deel van de taken af te splitsen van de niet-financieel tak van Grupo Espírito Santo. In de loop van 2014, toen er onzekerheid ontstond over de financiële positie van BES op de kapitaalmarkten, heeft de Portugese Centrale Bank BES gevraagd om de totale blootstelling van BES op alle takken van Grupo Espírito Santo bekend te maken.

¹ <http://www.nu.nl/economie/3844097/portugal-redt-bank-met-miljarden.html>

Vervolgens heeft de Portugese Centrale Bank BES verzocht scenario's op te stellen om risico's te beperken die zouden kunnen voortvloeien uit wanbetaling van een van de takken van Grupo Espírito Santo. Ook heeft de Portugese Centrale Bank BES gevraagd om herkapitalisatieplannen te presenteren in het licht van de ECB stresstesten en het interne governance model te versterken.

Vraag 4

Was er bij de bank sprake van fraude, witwassen en andere malversaties?

Antwoord 4

Voor dit antwoord verwijst ik u naar het antwoord op vraag 2 van lid van Hijum.

Vraag 5

In welke mate dragen private partijen, waaronder aandeelhouders en obligatiehouders, bij aan de redding? Worden spaarders ontzien?

Antwoord 5

Voor dit antwoord verwijst ik u naar het antwoord op vraag 3 en 4 van lid van Hijum.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de uitspraak van de President van de Centrale Bank van Portugal, Carlos da Silva Costa, dat de Portugese overheidsfinanciën en belastingbetalers geen risico's lopen bij deze transactie? Vindt u die uitspraak evenzeer moeilijk navolgbaar?²

Antwoord 6

De president van de Portugese Centrale Bank heeft aangegeven dat de operatie geen gevolgen heeft voor de tekort- en schuldbestand van de Portugese overheid, omdat de reeds uitgekeerde leningen van het EFSF, het EFSM en het IMF aan de Portugese staat al eerder zijn meegenomen in de overheidsschuld.

De Portugese Minister van Financiën heeft aangegeven dat de lening van de Portugese staat aan het Portugese resolutiefonds een maximale looptijd heeft van twee jaar. De lening zal dus voor die tijd vervangen worden door leningen van de Portugese bancaire sector aan het Portugese resolutiefonds om daarmee het aandeelhouderschap van het resolutiefonds in Novo Banco te kunnen financieren totdat Novo Banco verkocht wordt. Op termijn kan de lening terugbetaald worden door de verkoop van Novo Banco en contributies van de bancaire sector aan het Portugese resolutiefonds gedurende de tijd. Volgens de Portugese Minister van Financiën zal bij een tegenvallende opbrengst van de verkoop van Novo Banco de Portugese bancaire sector en niet de belastingbetaler opdraaien voor de kosten. Hiermee zijn de risico's voor de Portugese belastingbetalers beperkt.

Vraag 7

In welke mate neemt de schuldenpositie van Portugal toe door deze redding? Is de Troika betrokken bij de genomen maatregelen? Zo ja, wat is haar oordeel?

Antwoord 7

De operatie heeft geen gevolgen voor de overheidsschuld van de Portugese overheid, omdat de reeds uitgekeerde leningen van het EFSF, het EFSM en het IMF aan de Portugese staat al zijn meegenomen in de overheidsschuld. De Trojka van IMF, ECB en Europese Commissie is in die hoedanigheid niet betrokken geweest bij de resolutie van BES. De Europese Commissie is wel betrokken geweest om te toetsen of de resolutie van BES in lijn was met de Europese staatssteunregels. Zoals in het antwoord op vraag 3 en 4 van lid van Hijum is aangegeven heeft de Commissie op 4 augustus jl. geoordeeld

² Zie <http://uk.reuters.com/article/2014/08/04/uk-portugal-bes-cenbank-idUKKBN0G30TA20140804>: ««The plan carries no risk to public finances or taxpayers,» Carlos Costa, the central bank governor, told reporters in a late night news conference in Lisbon.»

dat de resolutie in lijn is met de staatssteunregels (zie eerdere verwijzing naar de verklaring van de Commissie).

Vraag 8

Is er sprake van besmettingsgevaar naar andere Europese banken, aangezien bekend is dat diverse investeerders, waaronder Franse banken, aandelen hebben in Banco Espírito Santo?

Antwoord 8

Zoals in de antwoorden op vragen 3 en 4 van lid Van Hijum is aangegeven, zullen de verliezen die voortvloeien uit de bad bank voor rekening zijn van de aandeelhouders en achtergestelde obligatiehouders van BES. Zo heeft de Franse bank Crédit Agricole bijvoorbeeld reeds bekend gemaakt een verlies te hebben genomen op BES. Er zijn op dit moment echter geen aanwijzingen voor besmettingsgevaar richting andere Europese banken.

Vraag 9

Zijn er im- of expliciet risico's voor de Nederlandse staat verbonden aan deze reddingsoperatie?

Antwoord 9

De steun uit het leningenprogramma van het EFSF, EFSM en IMF is verstrekt aan de Portugese overheid en de Portugese overheid draagt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor de terugbetaling van de leningen. Nederland loopt hierdoor indirect risico via het EFSF, het EFSM en het IMF. De totale blootstelling van Nederland op de noodfondsen is niet veranderd door de reddingsoperatie van Banco Espírito Santo door de Portugese staat.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Hijum (CDA), ingezonden 4 augustus 2014 (vraagnummer 2014Z13845).